

ΣΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ

ΤΟ ΠΑΘΗΜΑ ΤΟΥ ΣΑΙΝ-ΦΟΥΑ

Ο Γάλλος συγγραφέας του 18ου αιώνα Σαιν-Φουά, ο οποίος ήταν διάσημος για την παιλίστρα του, ένα βράδι που βρισκόταν στο φρονετή της Όπερας του Παρισιού, ήθελε σε λόγια με κάποιον άγνωστο τον κίβωλο.

Ο Σαιν-Φουά έθεώρησε τον έαυτό του προσβεβλημένο και δίνοντας στον άγνωστο την καρδιά του, τον έκάλεσε σε πορνεία.

— Κύριε, του είπε τότε ο άγνωστος, πρέπει να ξέρετε ότι όποιος έχει να μου προτείνει κάτι, έχομαι στο ξενοδοχείο μου. Κατοικώ στο ξενοδοχείο Χ... και αύριο το μεσημέρι θα σας περιμένο.

Την επομένη ο Σαιν-Φουά έσπευσε να πάει στο ξενοδοχείο που μινε ο άγνωστος, ο οποίος τον δέχτηκε με μεγάλη ευγένεια και τον προσεκάλεσε να γευματίσουν μαζί.

— Αστείοσθε, βέβαια! του είπε ο Σαιν-Φουά. Δεν πρόκειται τώρα για γεύματα! Πηγαίνουμε, σάς παρακαλώ...

— Αδύνατο! απάντησε απαθείστα ο άγνωστος. Δεν βγαίνω ποτέ έξω πριν γευματίσω...

Ο Σαιν-Φουά από της έπισηνης του άγνωστου αναγκάστηκε να γευματίσει μαζί του. Αφού έφαγαν, σηκώθηκαν και βγήκαν έξω. Ο Σαιν-Φουά ανέπνευσε. Έπι τέλους θα μονομαζούσαν. Ένα περιόσαν όμως έξω από ένα κλαφεόν, ο άγνωστος είχε στον Σαιν-Φουά:

— Κύριε, μετά το γεύμα έχω τη συνήθεια να παίζω πάντοτε μια παρτίδα σάκα...!

— Δεν μιλάτε σοβαρά! φώναξε ο Σαιν-Φουά.

— Σας έδηλωσα πως μου είναι αδύνατο ν' αλλάζω τις συνήθειές μου!...

Ο Σαιν-Φουά αναγκάστηκε να αποστή και τη νέα αυτή ιδιότητα του άγνωστου. Όταν τελειώσαν, ο άγνωστος είχε στον Σαιν-Φουά:

— Αν δεν έχετε αντίρρηση, θα σας ερωτήσω να λάμει προς τον Κεραμικό, για να παρατηρήσετε λιγάκι. Ύστερα από το σάκα, κάνω πάντοτε ένα μικρό περίπατο... Είναι κι' αυτή μια από τις συνήθειές μου...

Ο Σαιν-Φουά, φανταζόμενος ότι ο άγνωστος είχε διαλέξει τον Κεραμικό ως τόπο της μονομαζίας, του είχε διαν έφθασαν εκεί:

— Δεν νομίζετε πως πρέπει να τραβηχτούμε λιγάκι παραμερώ;

— Για ποιά λόγο; ρώτησε ο άγνωστος.

— Ωραία ερώτησις! Για να μονομαζήσουμε, διάβετε! Μιρώς το εληρημονήσατε;...

— Να μονομαζήσουμε! απάντησε ο άγνωστος. Θ' αστειεύεσθε βέβαια! Σειρέτε με ποιά μιλάτε, φίλε μου; Με τον Γενικό Θησαυροφύλακα του Κράτους! Ένας ανώτατος λειτουργός της Πολιτείας, σαν καί μένα, δεν δικαιούται να μονομαζήσει! Έάν συνέβαινε τέτοιο πράγμα, θα μ' εξαγορεύτηζαν ως παράφορο!

— Αν τυχόν δε με έρονεύατε, θα σας έπιαναν και θα σας καταδικάζαν σε θάνατο. Έγώ άλλωστε δεν έχω τίποτα μαζί σας για να θέλω το κακό σας!...

Ο Σαιν-Φουά έμινε κόκκαλο μετά την αποκάλυψη της ταυτότητας του αντίπαλου του. Τού ήταν, πράγματι, αδύνατο να μονομαζήσει με τόν Γενικό Θησαυροφύλακα, που ήταν ο ανώτατος λειτουργός του Κράτους. Έσπυψε λοιπόν τόν κεφάλι του κ' έφυγε.

- Ποιάς είμαι σύ που ξέρεις, βρε;
- Εγώ ο σκοπός, ο Μιχαλάκης.
- Τι; Τι; Πώς;
- Η αϊλή είναι στοιχειωμένη διά πετροβολούν φαντάσματα!
- Την κακή σου τή φλάσκα!
- Οι απλοϊκότεροι όμως τόν πιστεύαν ότι σταφοκοπήθιζαν. Οι άλλοι από κάτω εξαφάζωσαν αίσθησιμη τόν Μιχαήλ.
- Είνε στοιχειωμένη, που σάς λέω, ή αϊλή καί θα τόν δίητε! έπιμενε αυτός.
- Σκοπός... Σιωπή! φώναξε ο δεκανέας.

Τέλος τόν συμβούλιο κατέληξε σ' ένα συμπέρασμα: Να καθαρωθεί από φρονετός ο Μιχαλάκης... ως σκανδαλίζον τά φαντάσματα, ως άφορηη παντός κακού, ως έξοκον τά δαιμόνια, καί ν' αναλάβη άλλος τά φρονετός. Έτσι κ' έγινε.

Μετά την καθάρσει του Μιχαλάκη τόν κακό έπαψε. Τα φαντάσματα δεν πετούσαν πια ούτε τούζαχα, ούτε κοτσάνια καλαμποκιών, ούτε καληποτανόφλες. Πρώτος καί καλύτερος πλάσμα στήν αϊλή ο Μιχαλάκης κ' άποκομήθηκε ήσυχα-ήσυχα.

Τό προί που έγινε ή σχετική πρόχρηση ανάγκαις απέκαλιβθη πως τά λήθαινα, τά τούζαχα καί τά κοτσάνια τών καλαμποκιών τά πετούσε ο ίδιος ο Μιχαλάκης για να γλιτώσει άσ' την άγνώστια της φρονετός. Καί γλιτώσε, ο άθεόφοδος.

ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

ΑΠ' ΤΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΟΥ ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ

ΤΑ ΩΡΑΙΟΤΕΡΑ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ο Μπαμπρ στην Ισπανία. Μία σοφή συμβουλή προς τόν βασιλέα. Η εύτυχία εν τώ κόσμω τούτω. Μία γενναία πράξις τού δουκάδ Μοντρεανού. Τό άκρον άκτων της φτώχειας καί της οικονομίας. Πώς με έξ δεκάρες την ημέρα ζούσαν έφτά άνθρωποι. Η σύγκλησις της βασιλείσης.

Ο Γάλλος άκαδημαϊκός Μπαμπρ, ταξιδεύοντας κάποτε στην Ισπανία, έπήγε να έπισκεφθή καί την περίφημη Βιβλιοθήκη τού Έσσοριάλ, ή οποία διατηρήθη από ένα τέλειος αμόφοτος βιβλιοθηκάριος. Την άλλη μέρα ο Μπαμπρ έγινε δεκτός από άνακτορα. Ο βασιλεύς της Ισπανίας τόν ερωτήσε τότε ποιες ήσαν ή εντυπώσις του άσ' τή Βιβλιοθήκη τού Έσσοριάλ.

— Η Βιβλιοθήκη σας είναι θαυμασία! απάντησε ο Μπαμπρ. Η Μεγαλειότης σας όμως θα έκανε καλώς εάν διώριζε τόν διευθυντή της... Θησαυροφύλακα του Κράτους!

— Γιατί; ρώτησε έκπληκτος ο βασιλεύς.

— Γιατί, καθώς φαίνεται, απάντησε ο Μπαμπρ, έχει ως άρχην... καί μήν έργαζή ποι τούς θησαυρούς που τόν δίδονται από υμμάξιν...

Ο δούξ ντε Μοντρεανού κατά την διάφραση κάποιου περιλάτου που έκανε με μερικάς φίλους του, συζητούσε για τά αιτία που εύχυναν εύτυχία ή δυστυχία σ' έναν άνθρωπο. Ένας από τούς συντηρούμενους τού δουκάδ έξέφρασε τότε την γνώμη ότι πολλές φορές οι φτωχοί άνθρωποι είναι εύτυχότεροι από τούς πλουσίους.

— Την λύσι της άπορίας μας αυτής, είπε ο δούξ, θα την βρούμε τώρα άμέσως. Καί, απειθυσόμενος σε τέσσαρες γεωρούς που έγεμιαζέσαν υπό την σιά ενός δέντρου, τούς είπε:

— Δεν μου λέτε, φίλοι μου, εύστε εύτυχοίμενοι;

Οι τρεις από τούς γεωρούς αυτούς, τού απάντησαν ότι δεν είχαν κανένα παρπατο από την τύχη τους. Ο τέτατος όμως τού είπε ότι θα ήταν άπολύτως εύτυχος αν είχε κάποιο χωράφι που άνιχε άλλοτε στους γονείς του καί που είχε πέσει τώρα σε ξένα χέρια.

— Αν σου τόν έδιναν λοιπόν τόν χωράφι αυτό, τόν ρώτησε ο δούξ, θα ήσαν άπολύτως εύτυχισ;

— Τόσο, άρχοντά μου, όσο μπορεί κανείς να είναι εύτυχός σ' αυτόν τόν κόσμο, απάντησε ο έξαιτος γεωρούς.

— Καί τί άζία έχει αυτό τόν χωράφι;

— Ανό γιλιόδες φράγγα, άρχοντά μου.

— Πολύ καλώς... Πόσο δισ χιλιάδες φράγγα κ' άγόρασε τόν προγονικό σου χωράφι, είπε ο Μοντρεανού. Έτσι θ' αναέχη καλύτε ή ιστορία ότι έκαμα κ' έχω έναν άνθρωπο εύτυχισ σ' αυτό τόν κόσμο...

Ένα απόγευμα, ή βασίλισσα της Γαλλίας Λεζίνισα, κάνοντας τόν αναμνημένο της περίπατο στον πάρκο τών Βερσαλλιών, συνάντησε μία φτωχή γυναίκα κακοτημένη, που εβάδιζε βιαστική κρατώντας μία παραβάνη γεμιστή σουτα στο χέρι καί ακολουθουμένη από ένα σμήνος παιδιών.

— Ποιά πηγαίνεις, καλή μου γυναίκα; τήν ρώτησε ή βασίλισσα σταματώντας τήν.

— Πηγαίνω φαγι στον άνδρα μου!

— Καί τί δουλειά κάνει ο άνδρας σου;

— Βοηθός χριστός.

— Πόσα κερδίζει την ημέρα;

— Έξη δεκάρες... Καμιά φορά όμως καί πέντε...

— Έχετε κανένα χωράφι δικό σας;

— Όχι, κυρία.

— Πόσα παιδιά έχετε;

— Έπέντε... Είμαι όμως έγκωός καί σε λίγο θα γίνουν έξη...

— Καί σύ, καλή μου γυναίκα, κάνεις καμιά δουλειά; Κερδίζεις τίποτα;

— Τί δουλειά να κάνω... Μοί μένει κενός από τις δουλειές τού σπιτιού!...

— Πώς λοιπόν τά καταφέρνετε να συντηρήσε τόν σπιτι σου καί να θηράσει έφτά στόματα με έξη δεκάρες την ημέρα, καμιά φορά μάλλον καί με λιγότερα;

— Ω, κυρία μου, τόν μυστικό μου είναι άπλοσίτατο. Έίδω αυτό:

Κλειδώνω τόν φουά τού σπιτιού κ' έτσι περισεύει πάντα κανένα κειματί διά τόν άνδρα μου!

— Αν άφαινα τόν φουά άπλοσίτατο, τά παιδιά μου θα έφωγαν μέσα σε μία μέρα ό,τι πρέπει να φάνε μέσα σε μία βδομάδα!

— Η βασίλισσα αναμνηθέσια μέχρι διαφύων, έβγαλε καί έδωσε στή φτωχή μητέρα δεκά λουδοβίκεια!

